

Vennesla kommune

Arkivsak-dok. 26/00333-1
Arkivkode ---/K11
Saksbehandler Ole Petter Omdal

Saksgang Møtedato
Formannskapet 10.03.2026
Kommunestyret 19.03.2026

Vedtak av plan for friluftslivets ferdselsårer

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Plan for friluftslivets ferdselsårer i Vennesla kommune, datert 01.02.2026, vedtas.
2. Planen legges til grunn for kommunens videre arbeid med forvaltning, drift og utvikling av friluftslivets ferdselsårer og turruter.
3. Handlingsdelen følges opp administrativt samarbeid med frivilligheten, og rulleres minimum hvert fjerde år, eller ved behov.

Sammendrag

Plan for friluftslivets ferdselsårer er utarbeidet som oppfølging av politisk vedtak i sak 24/00586-2 – Oppstart av prosjekt, og i tråd med Miljødirektoratets nasjonale veileder.

Planen gir Vennesla kommune et helhetlig og oppdatert kunnskapsgrunnlag for forvaltning, drift og videreutvikling av ferdselsårer og turruter i kommunen.

Kartleggingen viser at det totalt er registrert om lag 325 km ferdselsårer i kommunen. Av disse foreslås om lag 200 km etablert som godkjente og kvalitetssikrede turruter i henhold til nasjonale kriterier. Turrutene er systematisert i temakart og egenskapstabeller med status for tilrettelegging, grunneieravtaler og driftsansvar.

Planen omfatter hele kommunen, med hovedvekt på sentrumsnære områder der befolkningsgrunnlaget er størst. Analysen viser at de aller fleste boligområder, skoler og barnehager har god nærhet til turruter.

Det foreslås ikke nye større inngrep i urørt natur. Hovedfokuset har vært å forbedre, dokumentere og sammenkoble eksisterende ferdselsårer.

Planen inneholder temakart (7 delområder), egenskapstabeller og en handlingsplan med prioriteringer, ansvar og tidsfrister. Planen legger til rette for en langsiktig, forutsigbar og bærekraftig forvaltning av friluftslivets ferdselsårer i Vennesla kommune.

Turstigruppa har det overordnede ansvaret for den praktiske gjennomføringen av planen. Dette søkes ivaretatt gjennom tett samarbeid med andre frivillige aktører, herunder Øvrebø IL, Øvrebø Historielag, Hægeland Sogelag, Kvarstein IL med flere. Planen bygger på og viderefører den sterke frivillige innsatsen som allerede er etablert i kommunen.

Vedlegg

24_00586-2 Oppstart av prosjektet - Plan for friluftslivets ferdselsårer

Plan for friluftslivets ferdselsårer - 01.02.2026

Temakart-løypenummerering - 30.01.26

Egenskapstabell-stistatus - 30.01.26

Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok i sak 24/00586-2 oppstart av arbeid med plan for friluftslivets ferdselsårer. Vedtaket var en oppfølging av Miljødirektoratets nasjonale satsing på kartlegging, planlegging og utvikling av sammenhengende nettverk av ferdselsårer i norske kommuner.

Det nasjonale prosjektet ble initiert av Klima- og miljødepartementet som del av oppfølgingen av Handlingsplan for friluftsliv, med mål om å få flere ut på tur og legge bedre til rette for hverdagsfriluftsliv nær der folk bor. Agder fylkeskommune har hatt rollen som regional koordinator i arbeidet.

Kommuner som deltok i satsingen, kunne søke om tilskudd til planarbeidet. Vennesla kommune fikk innvilget støtte på kr 100 000, forutsatt politisk vedtak om igangsetting. Egeninnsats fra kommune og frivillighet inngår som del av finansieringsgrunnlaget.

Planarbeidet har vært organisert som et prosjekt med deltakelse fra kommuneadministrasjonen og frivilligheten. Turstigruppa, etablert i 2022, har hatt en sentral rolle i kartlegging, befaringer, rydding, merking og registrering av ferdselsårer. Arbeidet har skjedd i tett samarbeid med blant annet Øvrebø IL, Øvrebø Historielag, Hægeland Sogelag, Kvarstein IL og andre lokale aktører.

Kartleggingen har omfattet hele kommunen og har bestått av:

- Gjennomgang av eksisterende kartgrunnlag
- Feltbefaringer og GPS-registrering
- Vurdering av tilretteleggingsbehov
- Avklaring av grunneierforhold
- Systematisering i temakart og egenskapstabeller

Resultatet er et helhetlig kunnskapsgrunnlag som dokumenterer om lag 325 km registrerte ferdselsårer i kommunen. Av disse foreslås om lag 200 km etablert som godkjente og kvalitetssikrede turruter i henhold til nasjonale kriterier.

Planen er et tematisk styringsdokument og skal:

- Gi oversikt og forutsigbarhet
- Sikre bedre samordning mellom kommune og frivillighet
- Legge grunnlag for fremtidige tilskuddssøknader
- Understøtte kommuneplanens mål om folkehelse, attraktive nærmiljø og aldersvennlige samfunn

Planen omfatter ikke egne pågående prosjekter som utvidelse av strandstien langs Venneslafjorden eller tilrettelegging av Tømmerrenna, da disse behandles i egne saker.

Planen legges nå frem for politisk behandling og vedtak.

Vurdering

Planen vurderes som faglig solid og i tråd med forutsetningene i oppstartssaken 24/00586-2.

Arbeidet er gjennomført i samsvar med Miljødirektoratets veileder og bygger på omfattende kartlegging, feltarbeid og samarbeid mellom kommuneadministrasjonen og frivillige aktører.

Planen gir kommunen:

- Et kvalitetssikret og systematisert kartgrunnlag
- Oversikt over status for grunneieravtaler
- Avklarte prioriteringer for videre tilrettelegging
- En konkret handlingsplan for perioden 2026–2029

Gjennomføringen av planen er i hovedsak basert på frivillig innsats. Turstigruppa er tillagt det overordnede ansvaret for den praktiske oppfølgingen, i samarbeid med lokale lag og foreninger som Øvrebø IL, Øvrebø Historielag, Hægeland Sogelag, Kvarstein IL m.fl. Dette gir planen en solid lokal forankring og bidrar til langsiktig bærekraft i arbeidet.

Analysen viser at kommunen har god dekning av turruter i sentrumsnære områder. Om lag 200 km ferdselsårer foreslås etablert som godkjente turruter. Dette vil gi bedre forutsigbarhet for drift, vedlikehold og tilskuddsordninger.

Planen vurderes å ha positiv effekt for:

- Folkehelse
- Nærmiljøutvikling
- Attraktivitet som bosted
- Bærekraftig styring av ferdsel i utmark

Kommunedirektøren vurderer at planen gir et godt strategisk og administrativt styringsverktøy for videre arbeid med friluftslivets ferdselsårer.

Klima- og miljøkonsekvenser

Kun mindre direkte konsekvenser med det som gjenstår av arbeid. Turistgruppa benytter i den grad det er mulig elektrisk og batteridrevet utstyr.

Planen innebærer i hovedsak formalisering og kvalitetssikring av eksisterende ferdselsårer. Det foreslås ikke nye større inngrep i urørt natur.

Tiltak som klipping over våte myrpartier og tydelig merking vil bidra til å styre ferdsel og redusere slitasje og erosjon.

Samlet vurderes planen å ha positiv miljøeffekt gjennom mer strukturert og bærekraftig forvaltning av ferdsel i utmark.

Økonomiske konsekvenser

Vedtak av planen medfører ingen direkte investeringsforpliktelser for kommunen.

Oppfølging vil i hovedsak skje gjennom:

- Tilskudd fra statlige og fylkeskommunale ordninger
- Spillemidler
- Egeninnsats og dugnadsarbeid
- Eventuelle fremtidige budsjettprioriteringer

Administrativ oppfølging håndteres innenfor ordinære rammer. Eventuelle økonomiske tiltak utover dette vil bli lagt frem for politisk behandling i forbindelse med budsjett og økonomiplan.

Kommunens rolle vil være koordinerende og tilretteleggende, mens det operative arbeidet i hovedsak utføres av Turstigrupper og samarbeidende frivillige organisasjoner.

Konklusjon

Plan for friluftslivets ferdselsårer gir Vennesla kommune et helhetlig og kvalitetssikret grunnlag for videre forvaltning, drift og utvikling av stier og løyper.

Planen er i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, samt relevante regionale føringer.

Kommunedirektøren anbefaler at planen vedtas slik den foreligger, og at handlingsdelen følges opp administrativt og rulleres minimum hvert fjerde år, eller ved behov.